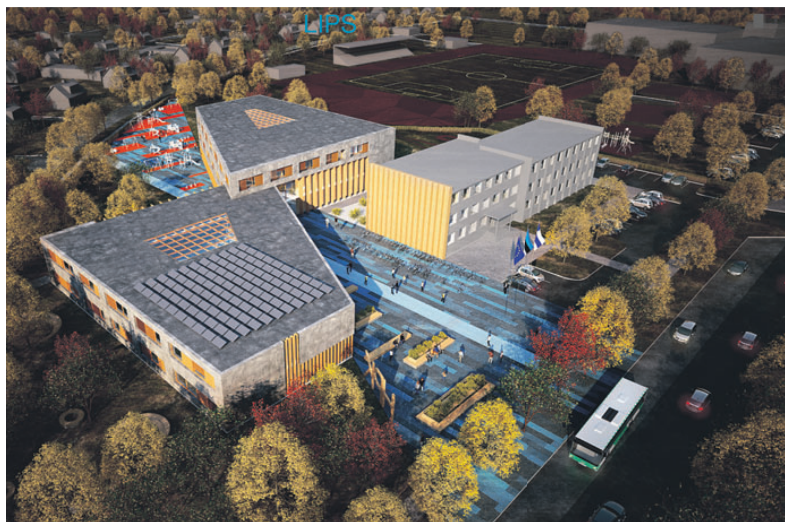

HAAPSALU SAAB UUE PÕHIKOOLIHOONE

Sel sügisel valmib Haapsalus Lihula maantee ääres uus põhikool. Koolihoone ehitus on Haapsalu linna üks suurimaid investeeringuid läbi aegade.

Haapsalu põhikooli uue hoone arhitektuurikonkursi võitis büroo „3+1 arhitektid“ töö „Lips“. Ehitushanke võitis Nordlin ehitus OÜ ning veidi üle poole aasta on ehitusplatsil käinud vilgas töö. Tööd tehak-

se kuus päeva nädalas, et lapsed sügisel uues koolimajas õppima saaksid asuda.

28. veebruaril toimus koolihoones sarikapidu ning aprilli alguseks peaks ehitaja alustatama sisetöödega.

Haapsalu põhikooli ehitusmaksumus on 8,6 miljonit eurot. Sellest 5 miljonit tuleb riigilt.

Tallinna maantee ja Jaama tänav lähevad kevadel remonti

Tallinna mnt ja Jaama tänav ehitushanke võitis Läänne Teed OÜ ning ehitusmaksumus on kahel lõigul kokku 1,4 miljonit, millest miljoniga toetab ehitust riik. Leping ehitajaga sõlmiti jaanuari lõpus. Praegu toimub kahe lõigu projekteerimine ning esialgse plaani kohaselt alustatakse töödega aprillis. Tööd peavad Jaama tänaval valmis olema juulikuuks ning Tallinna maantee osas augustikuus. See-kord liiklust remonditaval lõigul täielikult ei suleta kuid transiitliiklus suunatakse siiski ehitus-alast eemale.

Ehitusaegne liikluskorraldus Jaama tänaval

- Töövõtja peab koostama ehitusaegse liikluskorralduse projekti. Liikluse sulgemine ehitustööde ajal pole lubatud.
- Peab olema tagatud juurdepääs kohalikele elanikele ja piirkonnas tegutsevatele ettevõtetele. Iga neid puudutav liikluskorralduse muudatus tuleb vastava osapoolega eelnevalt kooskõlastada.

Liikluskorraldus kooskõlastatakse Jaama tn äärsete ettevõtetega.

Ehitusaegne liikluskorraldus Tallinna maanteel

- Töövõtja peab koostama ehitusaegse liikluskorralduse projekti. Liikluse sulgemine ehitustööde ajal pole lubatud.
- Tagatud peab olema juurdepääs kohalikele elanikele. Iga neid puudutav liikluskorralduse muudatus tuleb vastava osapoolega eelnevalt kooskõlastada.
- Liiklus Rohuküla sadamaga peab olema tagatud.

Haapsalus alustatakse esimestesse klassidesse avalduste vastuvõtmist 9. märtsist 2020.

Igale koolikohustuslikule õpilasele, kelle elukoha aadressiks rahvastikuregistri järgi on Haapsalu linn, tagatakse õppimisvõimalus Haapsalu linna koolis.

Esimesse klassi õppima asuva lapse vanem esitab Haapsalu Linnavalitsusele vormikohase taotluse elektroonilisel vormil Haapsalu linna kodulehel või paber kandjal aadressil Posti 34 alates 09.märtsist kuni 31.märtsini 2020. Nimetatud taotluses märgib lapsevanem muuhulgas ka kooli valikul tehtud eelistused (Haapsalu Põhikool, Haapsalu Linna Algkool, Uuemõisa Lasteaed Algkool, Ridala Põhikool).

Õpilaste nimekirjadega saab tutvuda koolis alates 30. aprillist

Täiendav info telefonil 47 25 306 või mari-epp.taht@haapsalulv.ee.

OTT Talupood

Jüriöö 7, Haapsalu

avatud T, K, R 11-18

N 16-17.30

L 9-15

 Läänemaa OTT

Tulge kohalikku toitu ostma!

HAAPSALU

A.D. 1279

INFOLEHT

MÄRTS 2020

21. mai – 6. juuni: UEFA U-17 finaalturniir

Eesti võõrustab tänavu 21. maist 6. juunini U17 noormeeste EM-finaalturniiri seitsmes linnas kaheksal staadionil. Finaalturniiri alagruppide loomine toimub Tallinnas 8. aprillil.

Euroopa meistritiitli jahtimist alustavad 16 koondist. Alagrupiturniiri mängu võõrustavad A. Le Coq Arena, Kadrioru staadion, Tartu Tamme staadion, Otepää Tehvandi staadion, Võru Spordikeskuse staadion ning Rakvere, Haapsalu ja Viljandi linnastaadion.

Veerandfinaalid peetakse Otepää, Tartus, Rakveres ja A. Le Coq Arenal, poolfinaale võõrustavad Kadrioru staadion ja A. Le Coq Arena. Euroopa meister selgub 6. juunil, Eesti jalgpalli 111. sünnipäeval, A. Le Coq Arenal.

U17 EM-finaalturniiri alagruppide loomine toimub 8. aprillil kell 12 A. Le Coq Arenal Elmar Saare nime kandvas konverentsikeskuses. Eesti paigutati A-alagruppi, kus jookseb platsile turniiri avapäeval, 21. mail kell 20.00 A. Le Coq Arenal, 24. mail kell 13 Haapsalus ja 27. mail kell 17 Kadriorus.

U17 EM-finaalturniiriks jaotati Eesti kaheks keskuseks: C- ning D-alagrupp pallivad Lõuna-Eestis Tartus, Viljandis, Otepääs ning Võrus, A- ja B-alagrupi võõrustajateks on A. Le Coq Arena, Kadrioru staadion ning Rakvere ja Haapsalu linnastaadion.

Ajakava*:

Neljapäev, 21. mai:

kell 14.30 A-alagrupp, Kadrioru staadion
kell 17.00 C-alagrupp, Viljandi linnastaadion
kell 17.00 C-alagrupp, Võru Spordikeskuse staadion
kell 20.00 A-alagrupp (Eesti U17), A. Le Coq Arena

Reede, 22. mai:

kell 13.00 B-alagrupp, Haapsalu linnastaadion
kell 17.00 B-alagrupp, Rakvere linnastaadion
kell 17.00 D-alagrupp, Tehvandi staadion
kell 20.00 D-alagrupp, Tamme staadion

Pühapäev, 24. mai:

kell 13.00 A-alagrupp (Eesti U17), Haapsalu linnastaadion
kell 17.00 C-alagrupp, Tehvandi staadion
kell 17.00 C-alagrupp, Võru Spordikeskuse staadion
kell 20.00 A-alagrupp, A. Le Coq Arena

Esmaspäev, 25. mai:

kell 14.30 B-alagrupp, Kadrioru staadion
kell 17.00 D-alagrupp, Viljandi linnastaadion
kell 17.00 D-alagrupp, Võru Spordikeskuse staadion
kell 20.00 B-alagrupp, A. Le Coq Arena

Kolmapäev, 27. mai:

kell 17.00 A-alagrupp (Eesti U17), Kadrioru staadion
kell 17.00 A-alagrupp, Rakvere linnastaadion
kell 20.00 C-alagrupp, Tamme staadion
kell 20.00 C-alagrupp, Tehvandi staadion

Neljapäev, 28. mai:

kell 17.00 B-alagrupp, Kadrioru staadion
kell 17.00 B-alagrupp, Rakvere linnastaadion
kell 20.00 D-alagrupp, Tamme staadion
kell 20.00 D-alagrupp, Tehvandi staadion

Pühapäev, 31. mai:

kell 14.30 veerandfinaal, Rakvere linnastaadion
kell 14.30 veerandfinaal, Tehvandi staadion
kell 20.00 veerandfinaal, Tamme staadion
kell 20.00 veerandfinaal, A. Le Coq Arena

Kolmapäev, 3. juuni:

kell 17.00 poolfinaal, Kadrioru staadion
kell 20.00 poolfinaal, A. Le Coq Arena

Laupäev, 6. juuni:

kell 17.00 finaali, A. Le Coq Arena

*Ajakavas võib toimuda muudatusi

Haapsalu Sotsiaalmaja teenused

Sotsiaalmaja teenused on suunatud peamiselt eakatele ja erivajadusega inimestele.

Kui vajad ise, sinu lähedane või tuttav vajab, mõnda meie teenust, siis võta palun meiega ühendust: 473 5060, 5301 1424, info@sotsmaja.ee

Teenuste kohta saab lähemat infot ka meie kodulehelt: www.sotsmaja.ee

Sotsiaalmaja asub aadressil: Kastani 7, Haapsalu linn ja on avatud tööpäeviti.

Enamus meie teenuseid on tasuta.

Meie teenuste ja tegevuste loetelu:

- Koduteenus
- Isikliku abistaja teenus
- Tugiisiku teenus
- Päevahoiuteenus
- Intervallhoiuteenus
- Sotsiaaltransporditeenus
- Erihoolekandeteenused (igapäevaelu toetamine (sh autistide keskus), töötamise toetamine, toetatud elamine)
- Võlanõustamine
- Turvakodu- ja varjupaiga-teenus
- Supiköök ja kohvik
- Huviringid, üritused ja infopäevad
- Vererõhu mõõtmine
- Võimalus kasutada dušši

Mõnest teenusest lähemalt:

Päevahoiuteenus on suurenenud järelevalve vajadusega eakate-

Pildil meie rõõmsameelsed päevahoiu töötajad: Vilja, Ada ja Heli.

le, kelle omaksed käivad töö ja ei saa tagada seetõttu piisavat abi. Teenust pakume E-R, kuni 8 tundi päevas, lisaks vajadusel transport teenusele ja tagasi koju.

Päevahoiuteenusele on oodatud ka eakad inimesed, kes tunnevad end kodus üksildaselt ning soovivad suhelda ja teiste seltsis koos aega veeta. Mida päevahoiu teeme: loome hommikukohvi juurde ajalehti, räägime elust ja maailmaasjadest, loome põnevaid ajakirju, teeme käsitööd, mõnikord käime jalutamas ja väljasõidul, osaleme sotsiaalmaja huviringides nagu ettelugemisring ja toolitants ning teeme muud toredat.

Kohapeal on soe lõunasöök. Päevahoidu külastavate prouade hinnangul on siin ödus olemine, jätkub juttu

ja nalja, saab sobitada uusi tutvusi ning igav ei ole kindlasti. Tullakse ikka suhtlemise pärast ja et saaks teisi inimesi näha. Soovi korral saab võtta kodust kaasa poolelioleva näputöö ja siin edasi teha. Täna käivad päevahoiu prouad, aga oodatud on ka pensionialised härrad.

Päevahoidu võib tulla esialgu tutvuma ja vaatama, mida tehakse ja kuidas tundub - kui meeldib, siis saab jääda juba pikemalt.

Takistuseks ei ole, kui oled ratas, toolis, kasutad rulaatorit või muud liikumisabivahendit. Saame aidata kohale jõudmisel. Teenust pakume kahes kohas: Haapsalus ja Panga külas.

Tugiisikuteenus. Teenuse eesmärk on toetada iseseisvat toimetulekut olukordades, kus isik vajab

sotsiaalsete, majanduslike, psühholoogiliste või tervislike probleemide tõttu oma kohustuste täitmisel ja õiguste kasutamisel olulisel määral kõrvalabi.

Isikliku abistaja teenus on erivajadusega isikutele mõeldud füüsilise kõrvalabi.

Haapsalu Linnavalitsus viib ellu projekti „Haapsalu hoolekandeteenuste juurutamine ja arendamine“, mida rahastatakse Euroopa Liidu struktuurivahenditest, tegevuse 2.2.1 Eakatele, erivajadustega ja toimetulekuraskustega inimestele ning nende pereliikmetele tööle saamist toetavad hoolekandeteenused raames. Projektist toetatakse järgmiste teenuste osutamist: päevahoiuteenus, koduteenus, isikliku abistaja teenus, tugiisiku tee-

nus, intervallhoiuteenus, häirenuputeenus. Vaata lähemalt: www.sotsmaja.ee

Projekti raames **pakume häirenupu teenust.** Häirenupp on seadeldis (käekella kujuline nupp), mis käib randmele. Nupuvajutusega on võimalik kutsuda endale kiire abi, kui oled kukkunud või sattunud olukorda, kus ei ole võimalik mobiiltelefoni kasutada või seda pole käepärast. Nupule vajutuse korral võtab sinuga ühendust dispetšer, kes uurib, mis juhtus. Kui vajad abi, kutsu ta kohale päästeteenistuse või informeerib sinu lähedasi. Seadmel on ka kukkumisandur ning kui juhtud kukkuma, siis võtab sinuga jälle ühendust dispetšer. Kui ta sinuga ühendust ei saa, saadab ta sinu juurde abi. Seade on veekindel - seda ei pea eemaldama dušši all käimise ajaks. Teenuse kasutamise eest tuleb kuni projekti perioodi lõpuni (30.11.2020) tasuda inimesel omaosalusena (5 eurot kuus), seadme maksumus (20 eurot kuus) hüvitatakse projektist.

Häirenupp annab sulle juurde turvatunnet - tead, et abi on kiiresti kättesaadav ning ka sinu lähedastel on kindlam tunne ning pole vaja muretseda.

Teenusest on võimalik ka ära öelda, kui see siiski sulle ei sobi, sellega ei kaasne lisakulusid.

Kui soovid proovida häirenupu teenust, siis võta meiega ühendust: tel 473 5065.

Sotsiaaltoetustest Haapsalu Linnas

Haapsalu linna poolt makstavad sotsiaaltoetused võib jagada sisetulekust sõltuvateks ja sisetulekust sõltumatuks toetusteks.

SISSETULEKUST SÕLTUVAD SOTSIAALTOETUSED

RIIKLIK TOIMETULEKUTOETUS - riiklik toetus, mida on õigus saada üks elaval isikul või perekonnal, kelle kuu netosissetulek pärast sotsiaalhoolekande seaduses sätestatud tingimustel arvestatud eluruumi alaliste kulude mahaarvamist on alla kehtestatud toimetulekupiiri. Toimetulekupiir 2020. aastal üks elavale inimesele või perekonna esimesele liikmele on 150 eurot kuus. Perekonna iga alaealise liikme toimetulekupiir on 180 eurot kuus ning teise ja iga järgmise täisealise liikme toimetulekupiir on 120 eurot kuus.

(Täpsem info Sotsiaalhoolekande seaduse §131-135)

Alljärgnevaid LINNAEELARVELISI SOTSIAALTOETUSI makstakse vähekindlustatud perekondadele, st leibkonnale, kes jagab ühist eluruumi ja kasutab ühiselt üht või enamat tuluallikat ning kelle iga liikme netosissetulek kuus peale eluasemekulude mahaarvamist on alla riiklikult kehtestatud toimetulekupiiri kahekordset määra (so. 300 €).

ÜHEKORDESED TOETUSED LASTEGA PEREDELE - toetus on ette nähtud kooli- ja lasteaiatarvete, riie- ja jalanõude, spordivahendite jms eest tasumiseks. Toetust makstakse kuni 100 eurot lapse kohta aastas.

TOETUS LASTE NOORTEPROG-

RAMMIDES, NOORTEPROJEKTIDES, EKSKURSIONIDEL VÕI LAAGRITES OSALEMISE HÜVITAMISEKS - toetust määratakse kuldokumendi alusel üks kord aastas õppivale lapsele. Toetuse suurus on vastavalt tegelike kuludele või sõltuvalt perekonna sisetulekust 125-250 eurot aastas.

TOETUS LASTE TOITLUSTAMISEKS KOOLIS JA LASTEAIAS NING LASTEAIAS OSALUSTASU HÜVITAMINE, HUVIKOOLI ÕPPEMAKSU SOODUSTUS - pere vabastatakse 50-100% ulatuses toiduraha ja/või õppemaksu maksmisest. Lasteaia toiduraha maksmisest vabastatakse osaliselt veel ka pered, kelle sisetulek peale eluasemekulude mahaarvamist jääb alla 2,5kordset toimetulekupiiri (so. 375 eurot).

TOETUS KÜTTE OSALISEKS HÜVITAMISEKS - toetust makstakse kütte ostmist tõendava kuludokumendi alusel kuni 400 eurot aastas.

TOETUS RAVIMITE JA PRILLIDE OSTMISEKS - toetust makstakse soodustusega retseptiravimite hüvitamiseks kuni 65 eurot aastas ning prillide ostmiseks kuludokumendi alusel kuni 100 eurot üks kord kolme aasta jooksul.

TOETUS ELUASEME ÜÜRIMISEGA KAASNEVA TAGATISRAHA TASUMISEKS - toetust on õigus taotleda registrijärgsel Haapsalu linna elanikul, kes on elanud enne toetuse taotlemist Haapsalus vähemalt üks aasta. Toetust on õigus taotleda üks kord kolme aasta jooksul ja toetuse summa arvestamisel arvestatakse eluruumi sotsiaalselt põhjendatud normi ning Haapsalu Linnavalikogu poolt kinnitatud toimetulekutoetuse arvestamisel arvesse võetava eluruumi üürikulu 1 ruutmeetri kohta kuus. Kehtiv üü-

ri piirmäär on 6,5 eurot ruutmeetri kohta.

TOETUS TASULISTE HOOLDUS- JA TERVISHOIUTEENUSTE EEST TASUMISEKS - toetust makstakse hooldusteenuse või muu sotsiaalse tervishoiuteenuse maksumuse osaliseks kompenseerimiseks vastavalt kuludokumentidele.

TOETUS PUUDEGA INIMESELE - toetust makstakse puudega seotud abivahendite võimaldamiseks ja eluaseme kohandamiseks puudest tingitud takistuste vähendamiseks. Keerulisemate (kallite) abivahendite maksumust kompenseeritakse osaliselt arvestamata isiku sisetulekut.

SISSETULEKUST SÕLTUMATUD SOTSIAALTOETUSED

Toetusi makstakse ühtsetel alustel sõltumata perekonna sisetulekust kõigile linnakodanikele.

SÜNNITOETUS - toetust on õigus saada ühel Haapsalu linnas alaliselt elaval lapsevanemal tingimusel, et laps ja lapsevanem on avalduse esitamise hetkel kantud rahvastikuregistrisse Haapsalu linna elanikuna. Sünnitoetust makstakse kahes osas: 50% toetusest peale lapse sündi ja 50% toetusest peale lapse aastaseks saamist. Avaldus toetuse väljamaksmiseks tuleb esitada kolme kuu jooksul peale lapse sündi ja kolme kuu jooksul peale lapse aastaseks saamist. Sünnitoetuse suurus kokku on 400 eurot.

ESMAKORDESELT KOOLI MINEMA LAPSE TOETUS - toetust on õigus saada ühel Haapsalu linnas alaliselt elaval lapsevanemal tingimusel, et laps ja lapsevanem on vähemalt 6 kuud enne lapse kooli minekut kantud rahvastikuregistrisse

Haapsalu linna elanikuna. Toetuse saamiseks eraldi avaldust lapsevanemal üldjuhul esitada pole vaja. Linnavalitsuse sotsiaalosakond võtab toetust saama õigustatud lapsevanematega ise ühendust. Toetuse suurus on 200 eurot.

MATUSETOETUS - toetust makstakse Haapsalu linna elaniku surma korral, kelle rahvastikuregistri järgne elukoht oli Haapsalu linn. Toetust makstakse matuse korraldajale avalduse alusel. Matusetootuse suurus on 270 eurot.

SÜNNIPÄEVATOETUS - toetust makstakse eakatele 70., 80. ja alates 90. eluaastast iga sünnipäeva puhul. Toetuse saamise õigusest teavitatakse õigustatud isikuid linnavalitsuse poolt saadetaval õnnitluskaardil. Toetuse suurus on 35 eurot.

TOETUS PUUDEGA LASTELE JA NENDE PEREDELE OSUTATATUD SOTSIAAL- NING TERVISHOIUTEENUSTE EEST TASUMISEKS - toetust makstakse teenuste või abivahendite eest tasumiseks, mis toetavad puudega lapse arengut ja tema perekonna toimetulekut.

HOOLDAJATOETUS PUUDEGA LAPSE HOOLDAJALE - toetus, mida makstakse raske või sügava puudega lapse ühele hooldajale, kes ei saa töötada puudega lapse hooldamist tõttu. Toetuse suurused vastavalt hooldatava puude raskusastmele: raske 45 ja sügav 55 eurot kuus.

HOOLDAJATOETUS RASKE JA SÜGAVA PUUDEGA TÄISEALISE ISIKU HOOLDAMISE EEST - toetus, mida makstakse hooldajale raske või sügava puudega täisealise isiku hooldamise eest. Hooldus seatakse, kui isiku toimetulekut ei ole võimalik tagada muude teenuste,

täiendavate toetuste või muu abi osutamisega.

Toetuse suurused vastavalt hooldatava puude raskusastmele: raske 25 ja sügav 35 eurot kuus.

ERAKORRALISED TOETUSED

ERAKORRALISED TOETUSED SEOSSES ÕNNETUSJUHTUMITEGA - makstakse seoses ootamatute kulutustega (pikaajaline haigus, tulekahju jms.).

VÄLTIMATU SOTSIAALABI - isikule tasuta toidu võimaldamine, isiku majutamine varjupaigas või turvakodus ja isikule toetuse andmine isikut tõendavate dokumentide taotlemiseks.

(Täpsem info linnaeelarveliste toetuste kohta: Haapsalu Linnavalikogu 26.01.2018 määrusest nr 11 ja täisealiste hooldajatoetuse kohta Haapsalu Linnavalitsuse 23.05.2018 määrusest nr 8)

Toetuste blanketid on saadaval Haapsalu linna kodulehel ja linnavalitsuses kohapeal. Sünnitoetuse ja matusetootuse avaldusi on võimalik täita ka elektroonselt Haapsalu linna kodulehel teenuste ja toimingute keskkonnas.

Küsimuste korral palume pöörduda:

Kaidi Jõgisäär, sotsiaaltöö spetsialist
Tel 47 25 336; e-mail: kaidi.jogisaar@haapsalulv.ee
Triinu-Liis Reinesberg, sotsiaaltöö spetsialist
Tel 47 25 338, 53053888; e-mail: triinu-liis.reinesberg@haapsalulv.ee
Krista Levina, sotsiaalnõunik
Tel 47 25 324; e-mail: krista.levina@haapsalulv.ee

Tagasiside üldplaneeringu mõttenoppelt

Haapsalu linna üldplaneeringu koostamisega seoses toimus 26.10-25.11.2019 mõttenope ehk ideekorje, mille käigus laekus linnavalitsusele kokku 101 ettepanekut (vt Joonis 1). Edasises analüüsis käsitleti 78 ettepanekut, millel olid olemas nii ruumikuju kui ka tehtud ettepanekut selgitav tekst. Ülejäänud 23 olid kas ebatäpselt või ekslikult sisestatud kirjed (asusid vallast oluliselt kaugemal) või oli ettepanekule jäetud selgitus lisamata.

Jooniselt nähtub, et suurem osa ettepanekutest koondus Haapsalu linna ja selle lähiümbrusesse.

91% ideekorjes tehtud ettepanekutest ehk 71 oli tehtud püsielanike poolt, 4 ettepanekut oli tehtud hooajaliste või ajutiste elanike poolt, 2 ettepanekut valla ettevõtjate poolt ning 1 ettepanek valla küllastaja poolt.

Ettepanekutest ca 85% ehk 66 oli tehtud tööealiste (20-64) poolt, 6 ettepanekut oli tehtud nii noorte (0-19) kui ka eakate (65+) poolt.

Kõige rohkem ettepanekuid tehti seoses maa kasutamise otstarvetega. Seda nii seoses uute mereäärsete arendusalade tekitamisega (nt elamuehituseks sobilik maa-ala Tanska küla ja mere vahelisel alal, Haapsalu linnas Haava tn ümbruses), arendusaladega Lihula mnt ääres (nt Valgevälja tee alguses, Metsakalmistust lõunas) kui ka mänguväljakute ja ujumiskohtade loomisega (nt Rohuküla sadama ümbruses, Suurel Holmil, Valgevälja karjääris).

Kergliiklusteede, jalgteede jms seoses tehti ettepanekuid - 12 korral (sh kergliiklusteed Haapsalust väljuvatel suundadel mööda Lihu-

la maanteed ja Rohuküla suunal ning mereäärsed ühendusteel/promenaadid - Öhtukalda ühendamine mööda rannaäärt Lahe tänavaga, Aafrika ranna ja Haava tn ühendamine, promenaadid Holmidel). Lisaks teede rajamisele toodi mitmel korral välja ka alleede ja kõrghaljastuse rajamise olulisus.

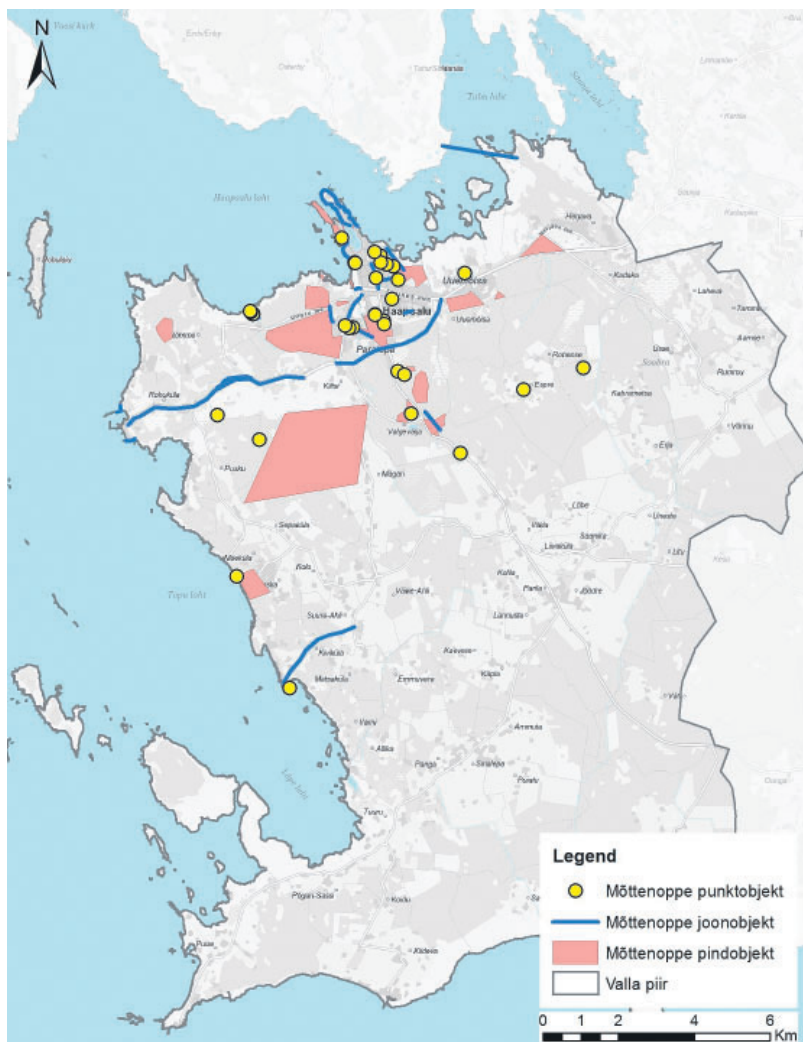
Tehnilise taristu osas tehti ettepanekuid seoses Noarootsi püsiühendusega, Haapsalu linna ringtee rajamiseks, väikesadamate ehitamiseks/ärarmarkeerimiseks (Luike väikesadam, paadisadam Haapsalu linnas raudteetammil kõrval olevas lahesopis).

Analüüsitud 78-st ettepanekust olid 47 üldplaneeringu täpsusastmesse jäävad teemad. Ülejäänud olid kas liiga detailsed, liiga üldised või teemad, mida ei saa lahendada üldplaneeringuga. Näiteks seitsmel korral toodi välja piirkond, kus on puudulik või parandamist vajav tänavavalgustus. Veel toodu välja elektrivõrgust sõltumatu mobiilmasti olemasolu, Läänemaa Haigla sõltumatu elektrisüsteem jms.

Teekatte remonti käsitleti viiel korral. Lisaks mainiti liiklusohutusega seonduvalt Lihula mnt raudteeviadukti remondivajadust, teekünniste ja kiirusepiirangute paigaldamist Nõmme külas ja Paralepa majaka juures.

Veel pakuti välja mõte koha leidmiseks Haapsalu jõulupuule ja selle istutamiseks, lahesopi süvendamiseks Öhtukalda juures.

Mõttenoppe käigus esitatud kirjalikelt küsitlusankeetidel laekus 18 ettepanekut või tähelepanekut olulise asja kohta. Ära märgiti Haapsalu linna keskusalal puudumine (kaubamaja ümbrus on autodest

Mõttenoppe käigus esitatud ettepanekud.

ning heade näidetena toodi välja Rakvere, Võru ja Jõhvi linnadesse rajatud keskvaljakud. Strateegilisematest tähelepanekutest toodi veel välja, et Haapsalu linnaruumi ei peaks läbima transiitliiklus, Valgevälja karjäär ümbrus tuleks kohandada puhke- ja looduslikuks maa-alaks ning jätkata tuleks

Kiltsi tööstuspargi edasise arendamisega.

Lisaks olid mitmed ettepanekud tehtud seoses Asuküla raamatukogu-seltsimaja, kui tähtsa kohaliku elu keskuse säilimisvajadusega, bussiliini nr 10 peatuste paiknemise korrastamisega (ohutuse ja optimeerimise eesmärgil) ja bus-

sipeatuste valgustuse rajamise vajadusega.

Täiendavalt eespool toodud ettepanekutele esitati eraisikute ja MTÜ Roheline Läänemaa poolt üldplaneeringule veel 25 kirjalikku ettepanekut.

Üldisematest ettepanekutest toodi nt välja vajadus säilitada Haapsalu linnale omast puitarhitektuuri. Konkreetsematest ettepanekutest toodi välja nt Aafrika ranna ja Uuemõisa vaheline kergliiklustee, Öhtukalda kaldaääre kindlustamine ja ühenduse loomine mööda rannaäärt, Tanska küla ja merevahelise ala maakasutuse muutmine sobilikuks elamuehituseks ning Haapsalu linnas oleva tootmismaa kinnistu muutmine elamumaaks sarnaselt piirkonnas olevate teiste kruntidega. Kaks ettepanekut oli tehtud seoses soojatootmisega (keskkütte ala laiendamine Vana linna piirkonnas ja uue keskkonnasõbraliku katlamaja ehituseks sobiliku asukoha väljaselgitamine). Esitati kaardid koos suurema looduskaitsealade väärtustega piirkondadega, mille osas tehakse ettepanekud kohaliku kaitse alla võtmiseks.

Tehtud ettepanekutest ei kuulu üldplaneeringu täpsusastmesse nt parema infoviidasüsteemi tekitamine, WC ehitamine Vee tn ja Vaba tn nurgale, puidust istepinkide asendamine raudpinkidega, skulptuuride ja lillevaaside lisamine linnaruumi jms.

Anni Konsap

Üldplaneeringu konsultant
Skepast&Puhkim OÜ

Helen Rammu

Aselinnapea

Uued arendused

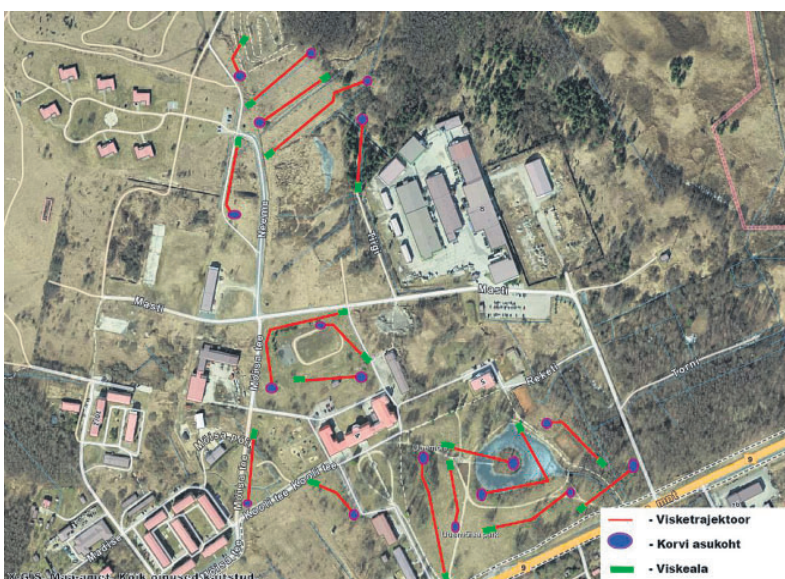
Jalgpallihall Uuemõisa

Riigieelarvelise rahastuse toel kavandab Haapsalu linn kunstmurukatttega jalgpalliväljaku rajamist Uuemõisa mõisahoone läheduses asuvale linnale kuuluvale maa-alale, mis praegu on kasutuseta, võsastumas ja kus asub amortiseerunud kuivati-laohoone. Novembri märtsini kaetakse kunstmuruga väljak pneumokatttega, mis võimaldab väljakut kasutada sisehallina ka talvisel hooajal. Jalgpalli sisehalli maksimaalsed võimalikud mõõdud on 111x77m, maksimaalne kõrgus 19m. Jalgpalliväljaku maksimaalsed mõõdud on 100m x 64 m. Sisehalli on plaanis kasutada sportimiseks laiemalt kui vaid jalgpalli mängimiseks. Kuna Uuemõisa Lasteaed-Algkoolil puudub võimalus, siis saaksid Uuemõisa lapsed kasutada halli ka võimalana. Selle tarbeks planeeritaks jalgpalliväljaku äärde ka jooksurajad. Praegu toimuvad õpilaste talvised kehalise kasvatus tunnid Haapsalu Kutsehariduskeskuse võimalas, mis asub koolist 900 m kaugusel ja kuhu jõudmiseks peavad lapsed ületama tiheda liiklusega liiklussõlme Ääsmäe-Haapsalu-Rohuküla transiitmaanteel. Kutsehariduskeskuse võimala ei kuulu Haapsalu linnale.

Linnavalitsus koostab hetkel jalgpallihallile ehitusõiguse andmiseks detailplaneeringut, mis peaks valmima aprillis 2020.

Discgolfirada Uuemõisa

Haapsalu Linnavalitsus on sõlmi-

Pildil üks võimalik Discgolfiraja radade lahendus.

nud Haapsalu Discgolfi Klubi MTÜ-ga maakasutuslepingu 18-korviga discgolfiraja rajamiseks Uuemõisa mõisa ümbruse munitsipaalmaadele, sealhulgas ka Uuemõisa parki. Seoses jalgpalli sisehalli rajamise plaaniga vajavad osad varem kavandatud discgolfirajad lähiajal ümberplaneerimist. Discgolf mitmekesis- tab Uuemõisas vabaaja- ja sportimisvõimalusi ning lisab ka mõisa pargile täiendavat kasutust.

Kõrgseikluspark Paraleppa

Haapsalu Seikluspark OÜ on kavandamas linna munitsipaalomandis oleva Paralepa parkmetsa servale kõrgseiklusparki. Seikluspark on seiklusradade kompleks, mis asub maapinnast kõrgemal, puude küljes. Puude külge ehitatakse platvormid ning nende külge erinevad mängud: ahvisild, rippisild, liugtrossid jne. Raja külastajad on terve raja külastamise vältel ühenduses turvaliinigaga.

Seikluspargi rajad on erineva raskusastmega. Lastepargi rada on mõeldud 2-7 aastastele lastele. Lasterajad asuvad maapinnast kuni 1m kõrgusel ja vajadusel saab täiskasvanu raja läbimisele kaasa aidata. Noortele, pikkusega alates 115 cm, ja täiskasvanutele mõeldud rajad asuvad maapinnast 2-6 m kõrgusel. Noortele, pikkusega alates 140 cm, ja täiskasvanutele mõeldud keerukam seiklusrada asub maapinnast 6-8 m kõrgusel.

Helen Rammu

Aselinnapea

SA Haapsalu Hoolekandekeskuses pakutavad teenused

Alates sellest aastast osutab asutus uue teenusena igapäevaelu toetamise päeva- ja nädalahoiuteenust erivajadustega täiskasvanutele. Iga klient saab kasutada teenust maksimaalselt 23 päeva kalendrikuus. Teenusele saamiseks võtta ühendust Sotsiaalkindlustusameti piirkondliku juhtumikorraldajaga.

Hoolekandekeskuse põhiteenused on olnud läbi aegade asendushooldus - (lastele) ja erihoolekandeteenus (täiskasvanutele). Jätkuvalt neid teenuseid ka osutatakse. Viimased aastad on näidanud, et asendushooldusteenuse osa asutuses väheneb ja erihoolekandeteenuse osa suureneb. Erihoolekandeteenustest osutatakse ööpäevaringset erihooldusteenust ja kogukonnas elamise teenus. Samuti osutab asutus toetatud elamise teenust klientidele väljaspool asutust, klientide endi kodudes.

Jätkuvalt pakutakse laste turvakoduteenust, sellest aastast uutes, kohandatud ruumides.

Samuti on võimalik saada tugiteenuseid erivajadustega lastele. Jätkub ESF tugiteenuste projekt raske ja sügava puudega lastele (tugiisiku- ja lapsehoiuteenus). Info saamiseks võtta ühendust Haapsalu Linnavalitsuse sotsiaalosakonnaga.

Haapsalu Hoolekandekeskuse peamajas, aadressil Kastani 9, on võimalik rentida ruume erinevate tegevuste ja ürituste läbiviimiseks - nõustamiskabinetid, spordisaal, laste sünnipäevad, koolitused.

Hanna-Brett Lepplaid

SA Haapsaluhuolekandekeskus

Tere tulemast Asuküla seltsimajja!

See armas maja, endine Asuküla koolimaja Mägari ja Väike-Ahli külade piiril, on Asuküla paikkonna jaoks olnud tähtsaks hariduse- ja kultuurielu keskuseks läbi aegade.

Sel aastal saame tähistada selle maja 125.aastapäeva ja selles majas töötava raamatukogu 100. aastapäeva.

2019.aasta kevadeks läbis Asuküla seltsimaja/raamatukogu põhjalikud rekonstrueerimistööd. Meil on siin nüüd soe, uued aknad-uksed, väisfassaad ja see kõik on parandanud paikkonna elukvaliteeti.

Tänu sellele on maja täitunud uute ringidega, raamatukogus on uusi lugejaid. Tuled akendes põlevad pea igal õhtul – tegutseb näitering, käsitööring, võimlemistreeningud, on põnevaid loenguid ja koolitusi, lastehommikuid, robotikaring.

Asuküla seltsimajas on võimalik rentida ruume perepidude, koosolekute, õpitubade, seminaride ja muude ürituste korraldamiseks. 31.jaanuaril pidas Haapsalu Linnavolikogu oma 26.istungit meie majas.

Meie paikkonda on kolinud uusi elanikke, kes on avastanud enda jaoks Asuküla seltsimaja ja selles pakutavad vaba aja veetmise võimalused. Selliste võimaluste olemasolu on olnud juba praegu põhjuseks, et oma kodu on rajatud just Asuküla paikkonda. Möödunud sügisel Maale elama päeva raames ütlesid mõnedki meid külastanud, et võib-olla kevadel kohtume jälle.

Ootame uusi huvilisi nii linnast kui maalt tutvuma meie elu-oluga!

Jälgi meie tegemisi Asuküla seltsi kodulehel <http://asukylaselts.ee/>

Imbi Sildaru
Asuküla

Asuküla raamatukogu lahtiolekuajad:

T 10.00-18.00;
K 10.00-18.00;
N 10.00-18.00;
R 09.00-15.00;
kuu 2. ja 4. laupäeval
09.00-15.00.

Tänavavalgustus Haapsalus

Haapsalu tänavavalgustus koosneb 61 kilbiipiirkonnast milles on kokku 2849 valgustit. Rekonstrueeritud juhtimissüsteemiga ühendatud valgusteid on 2385 tk mis teeb 83% kõikidest valgustitest. 2015 aastaks sai KIK-i 7 linna tänavavalgustuse rekonstrueerimise meetmest vahetatud ca 1900 valgustit ja 2019 aastaks lisaks 322 valgustit endise Ridala valla territooriumil. Tänavavalgustuse haldamise ja hooldamise kohustus on üle antud Haapsalu linna munitsipaaltegevõttele Haapsalu linnahooldus OÜ.

Juhtimissüsteem

Haapsalu linn kasutab lampide ja lülituskilpide juhtimiseks targa linna lahendusi. Eesti ettevõtte Gridens Software on välja arendanud tänavavalgustuse haldussüsteemi mis koos efektiivse leedvalgustusega võimaldab säästa tänavavalgustuse hämardamisega suures mahus elektrienergiat ja hoida kokku halduskuludelt. Tarkvara tagab ülikiire informatsiooni liikumise kasutaja ja lõpp-punkti ehk lambikontrolleri vahel. Tarkvara saab kasutada veebibrauseri kaudu igas arvutis, lisaks on loodud mugav mobiiliäpp. (www.gridens.ee).

Juhtimissüsteemi juurde on liidetud keskne luksmeeter mis edastab infot süsteemile valguse tugevuse kohta. Selle näidu järgi on paika seatud profiilid mis juhiavad automaatselt valgustite sisse ja välja lülitamist. Kui hommik on pimedam näiteks paksude pilvde tõttu siis lülitus toimub veidi hiljem vastavalt luksmeetrilist saadud info põhjal. Samuti kui on pilvitu hommik ja päikese valgus jõuab varem kohale, lülitatakse valgustid varem välja. Kõik see toimub automatiseeritult vastavalt paika seatud piirväärtustele.

Juhtimissüsteem lubab ka mitmekülget hämardamist. Valgustid ise on jagatud gruppidesse: tänav, peatänav, bussipeatused, ülekäigurajad jne. millele on igapäevale määratud erinev hämardamise profiil. Näiteks ülekäiguradasid ei saa turvalisuse huvides hämardada ja on terve öö konstantse väärtuse peal. Elamurajoonides kus ei ole vajadust keset ööd nii palju valgust on üsna maha hämardatud.

Üldjuhul on valgusvoog tipptunil maksimumi lähedal, peale seda hämardatakse natuke maha ja peale kella 22 nädala sees ja peale kella 24 nädalavahetusel hämardatakse ca 40 - 60 % peale, oleneb muidugi piirkonnast.

Selline lahendus aitab üsna palju elektrienergiat kokku hoida aga ka suunata valgust sinna kus seda on kõige rohkem tarvis. Peatänavatele rohkem ja kõrvaltänavatele vähem, vastavalt tänavavalgustuse klassile. Eesmärk on linnakeskkonna turvalisemaks muutmine läbi kompaktselt asustatud alade süstemaatilise valgustamisega.

Lõppenud TV projekt

KIK-i esimese vooru meetmest „Tänavavalgustuse taristu renoveerimine“ saadud rahastusega on rekonstrueeritud 2019 aasta lõpuks Paralepa alevik, Uuemõisa alevik osaliselt, Jõõdre küla ja Panga küla tänavavalgustus. Rekonstrueerimistöödega seoses paigaldati 10 uut tänavavalgustuse lülituskilpi, kokku 324 valgustit. Kõik uued leed valgustid on kaugjuhitavad valgusti põhisel. Valgustite võimsus varieerub 37 W elamupiirkondades kuni 58 W peatänavatel. Vanade likvideeritud valgustite võimsus oli 70 - 250 W naatriumvalgustite puhul ja elavhõbelampide korral suisa 250 - 400 W. Keskmiselt 173 W ühe valgusti kohta. Rekonstrueerimise eesmärgiks oli ühe valgusti võimsuseks saavutada keskmiselt 69 W mis aitaks vä-

hendada 140 t CO₂ ekv/a. Antud eesmärk on igati ületatud kuna leed tehnoloogia kiire arengu tõttu oli võimalik paigaldada säästlikumad valgustid kui oli rahastuse taotluses arvestatud. Kogu projekt läks maksma taotluse järgi 411 400.- +KM millest 69% abikõlblikest kuludest kattis KIK-i meetme rahastus.

Rekonstrueerimistööd on üldjoontes lõppenud, ainult haljastuse taastamistööd on jäetud kevadist kuivemat aega ootama.

Investeeringud tänavavalgustusse

2019 aastal sai tänavavalgustuse veel Kaluri ja Westmeri tänavate piirkond, Oja tänav Haapsalu linnas, Kuuse tänav kergliiklustee ja Linna tee koos Oja tänavaga Uuemõisa alevikus.

2020 aastal on plaanis valgustada Panga külas oleva Mäemõisa pargi asfalteeritud kergliiklustee, eesmärgiga tagada turvaline koolitee ja spordi tegemise võimalus pimedal ajal.

Uus tänavavalgustuse rekonstrueerimise taotlus.

Haapsalu linn on taotlemas ülejäänud piirkondade rekonstrueerimiseks toetust KIK-i kolmanda vooru meetmest „Tänavavalgustuse taristu renoveerimine“. Taotlus on esitatud ja rahastuse otsust on oodata 2020 märtsis. Ehitusperioodiks on planeeritud 2022 aasta.

Eesmärk on tänavavalgustuse elektrienergia kasutamise efektiiv-

suse suurendamine läbi valgustite vahetamise. Nende piirkondade renoveerimisega katame ca 95% Haapsalu linna (omavalitsus) territooriumi osas energiasäästlike leed valgustitega ja suudame tänapäevase juhtimissüsteemi juures säästu veelgi suurendada. Nende piirkondade näol on tegemist nii tänavate kui ka kergliiklusteedega mille valgustamiseks ei ole vaja väga suure võimsusega valgusteid. Selle tõttu on üleminek naatrium (NA), metallhalogeniid (HMD) ja halogeen valgustitelt leed valgustitele suur kokkuhoid. Keskmiselt on ühe olemasoleva valgusti võimsus ca 78 W, uus leed valgusti sama valgustugevuse juures, kõikide piirkondade kohta, keskmiselt 34 W.

Kokkuhoid kogu projekti ulatuses on 77 MWh aastas mis teeb 83,93 tCO₂ (tonni /süsihappegaasi) aastas vähem.

Kokku on plaanis rekonstrueerida 439 valgustit.

Projekti piirkondadeks on: Raudteetamm kergliiklustee, Haapsalu promenaad, Haapsalu piiskopilinnus, Haapsalu Kultuurikeskuse avalik ala, Haapsalu vana kalmistu, Haapsalu metsakalmistu, Paralepa suusarada, Koidu tee piirkond, Ääsmäe-Haapsalu-Rohuküla tee, Kajaka tn, Aiandi tn, Tehnika tn, Tehnika põik, Rohuküla sadama kergliiklustee ja Herjava küla tänavavalgustus.

Peep Aedviir
Linna geodeet

Põgari palvemaja saab riigi toel korda.

Vabariigi Valitsus eraldas reservfondist Põgari palvemaja rekonstrueerimise tarvis 58 000 eurot.

Haapsalu linnapea Urmas Sukles esitas Peaminister Jüri Ratasele peale möödunud aasta 26. septembril Põgaris toimunud väljasõiduistungit taotluse, kus palus abi Põgari palvemaja remondiks.

Vabariigi Valitsuselt rahastuse saanud majas vahetatatakse ja soojustatakse katus, korrastatakse fassaad, ehitatakse wc koos biopuhasti paigaldusega, rajatakse puurkaev, paigaldatakse õhksoojuspumpad ning ahi. Ehitatakse uus korsten, renoveeritakse elektrisüsteem ja rajatakse parkla koos infostendidega.

Haapsalu linnapea Urmas Suklese sõnul on Vabariigi Valitsuse otsus toetada Põgari palvemaja remonti suurepärase. „Üks Eesti

Foto: Wikipedia

Vabariigi järjepidevust kande objekt saab korrastatud,“ lisas Sukles

Põgari palvemajas toimus Otto Tiefi eesistumisel Eesti Vabariigi Valitsuse viimane istung enne nõukogude okupatsiooni 22. septembril 1944. Pärast istungit jääd kiirpaati ootama, mis ministrid Rootsi viiks kuid see hilines ning Läände pääsesid vaid vähesed.

Paberivaba asjaajamine

Haapsalu linna kodulehel on võimalik esitada avaldusi, kui ka küsimusi ametnikule otse veebikeskkonnast. Linna veebilehe www.haapsalu.ee päises asub link TEENUSED JA TOIMINGUD, millele klõpsates jõuate elektrooniliste toimingute keskkonda. Avanenud lehel leiata kõikide enam vajaminevate teenuste kirjeldused koos vastavate teenuste elektroonilise blanketiga. Selliste hulgas on:

- Sünnitoetuse taotlemine
- Matusetootuse taotlemine
- Sotsiaalteenuste taotlused
- Kultuuri-, spordi-, kogukonna ja noosootöö toetused (aruanded)
- Jäätmeveost vabastamisse taotlus
- Kokkulepe ühise jäätmemahuti kasutamiseks
- Taotlus puude raieks
- Avaliku ürituse taotlus

Lisaks on võimalus kodanikul

esitada küsimus linnaametnikule, mille blankett asub ÜLDINFO all (KÜSIMUSED AMTNIKULE). Vastamine toimub 30 tööpäeva jooksul.

Iga blanketi juures on vastava teenuse kirjeldus, viide asjakohasele õigusaktile ning asja eest vastutava ametniku kontaktid. Taotluse esitamiseks tuleb ennast linna veebilehele sisse logida kasutades selleks ID-kaarti või mobiil-ID. Sisse saab logida veebilehe ülemises paremas nurgas olevale „logi sisse“ nupule klõpsates. Pärast sisselogimist võib juba vajutada „taotluse elektroonilise vormi“ nupule ning Teie es avaneb eeltäidetud avalduse blankett (täidetud avaldaja nimi ja isikukood, vajalikel blankettidel andmed laste või kinnisvara kohta).

Pärast blanketi täitmist ja vajadusel lisadokumentide üleslaadimist tuleb dokument vastava nupule klõpsates esitada, misjärel palutakse taotlejal avaldus digiallkirjastada.

Kinnituskiri avalduse esitamise kohta tuleb koheselt ka avaldaja e-posti aadressile ning avaldus suunatakse õigele vastutavale ametnikule.

Edaspidi on Haapsalu linnal plaanis kasutama hakata Arno ja Spoku keskkonda.

Mis on Arno?

Arno on tarkvarasüsteem haridus-teenuste haldamiseks, millele on turvalist kanalit pidi juurdepääs ka haridusametnikele ja lapsevanematele.

Mis on Spoku?

Spoku on taotluste vastuvõtu ja menetlemise süsteem kohalikele omavalitsusele ning iseteeninduskeskkond elanikele.

Kindlasti anname täpsemat informatsiooni süsteemide käivitumisel.

E-teenustega seotud probleeme esinemise korral pöörduda e-postil anneli.noupuu@haapsalulv.ee.

Foto: Monica Schneider

Ilon Wikland

90. Aasta jagu tähistamist Iloni Imedemaal ja mujal.

5. veebruaril täitis 90 aastat Ilon Wiklandi sünnist. Iloni Imedemaal tähistatakse seda suurt sünnipäeva kogu aasta vältel.

Juubeliaasta on alanud

Juubeliaasta sündmused said alguse kolmapäeval, 5. veebruaril, mil Iloni Imedemaa oli kõigile tasuta avatud. Toimused eriprogrammid kooli- ja lasteaialastele. Räägiti Ilon Wiklandist ning loeti tema illustreeritud ja kirjutatud raamatuid. Kirjastus Tammerraamat ja Leelo Tungal tutvustasid juubeliaasta puhul ilmunud raamatut – “Anni uhke uudis” (tekst: Leelo Tungal, illustratsioonid: Ilon Wikland). Lisaks ilmus taas raamat “Pikk-pikk teekond” (autorid: Ilon Wikland, Rose Lagercrantz).

Traditsiooniliselt autasustati Ilon Wiklandi nimelise noore kunstiniku preemia konkursi võitjaid ning avati näitus parimatest konkursitöödest. Noorte töid saab Iloni Imedemaa teisel korrusel vaadata kuni 1. märtsini.

Näitus “Ilon kodudes” - Ilon Wiklandi looming erakogudes

Sünnipäeval sai avatud veel teinegi ainulaadne näitus, millel pealkirjaks “Ilon kodudes”. See on näitus erakogudes leiduvast Ilon Wiklandi loomingust. Viibib ju Ilon Wikland omal kombel kõigis neis kodudes, kus on tema illustreeritud raamatuid ja pilte. Näitusel saab vaadata kümnekonnanast kodust toodud kolmekümnet nelja joonistust ja üht pisiskulptuuri – kartulilast. Pil-

te leidub mitmest ajajärgust – nii illustratsioone kui vabateemalist loomingut. Haruldusteks on kolm originaalillustratsiooni „Väikevend ja Karlsson katuselt“ esmatrükile aastast 1955. Samuti on väljas pildid raamatust „Kartulilapsed“. Selle raamatu illustatsioonid on Iloni Imedemaa jaoks tähenduslikud. Kujutatakse ju kartulilaste esialgse koduna just seda maja. Näitus jääb Iloni Imedemaa esimese korruse galeriis avatuks aasta lõpuni.

Juubelinäitus “Lapsepõlveko-du Iloni piltidel”

Veel enne suvehooaega, 2. mail avatakse Iloni Imedemaal Ilon Wiklandi juubelinäitus, kus tema loomingut tutvustatakse läbi lapsepõlvekoduga seonduva. Kodused peod ja tähtpäevad, argine lastetuba, lemmikloomad kui armastatud pere-liikmed – need on vaid mõned märksõnad, mis Ilon Wiklandi loomingus sooja ja südamlikku kodutunnet kannavad. Näitus jääb avatuks aasta lõpuni.

Suvelavastus on pühendatud Ilon Wiklandile

Iloni Imedemaal juba traditsiooniks saanud suvelavastus on seekord samuti juubeliaasta puhul just Ilon Wiklandile pühendatud. Eten-dused toimuvad juuli teises pooles ja augusti alguses.

Üle Eesti rändab kohvernäitus “Pikk-pikk teekond”

Koostöös Eesti Lastekirjanduse Keskuse ja Lääne Maakonna Keskraamatukogu lasteosakonnaga hakkab sel aastal mööda Eesti raama-

tukogusid rändama Ilon Wiklandi elu ja loomingut tutvustav kohvernäitus „Pikk-pikk teekond“, millega kaasneb koolilastele mõeldud mänguline teematund.

Juubeliaasta ulatub Eestist kaugemale

Soov Iloni Imedemaa koostöös Ilon Wiklandi suurt tähtpäeva erilisel tähistada on muuhulgas tulnud Soome koostööpartneritelt ning Eesti Vabariigi Suursaatkonnalt Londonis.

Haridusprogramm “Iloni lugu juubeliaastal”

Iloni Imedemaa kutsub kõiki laste- ja kooliõpilasi osalema Wiklandi elu ja tööd tutvustavas haridusprogrammis “Iloni lugu juubeliaastal”. Veebruaris ja märtsis on Läänemaa õpilastele programmipilet soodsam. Info ja registreerumine: imedemaa@salm.ee

Otsimismäng “Iloni radadel”

Kõik Iloni Imedemaa külastajad saavad aasta jooksul võtta osa otsimismängust, mille käigus tutvutakse Ilon Wiklandi elu ja tööga lähemalt. Tublide mängijate vahel loositakse kord kuus auhindu.

Lähemalt saab juubeliaasta tähistamisega tutvust teha Haapsalu ja Läänemaa muuseumide kodulehel. salm.ee

Juubeliaastat toetavad Eesti Kultuurkapital ja Haapsalu linn.

Maarja Kõuts

Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid

Huvihariduse ja huvitegevuse infosüsteem

2016. aastast on Eesti noorsootöömaastik jagatud kolmeks etapiks, millest kaks esimest on tegevused lõpetanud või lõpetamas. Kolmas etapp on hetkel tegutsemas. Kolmanda etapi arenguprogrammi eesmärk on omavalitsuste koostöös jõuda uute ja innovaatiliste lahendusteni noorsootöötreenuste pakkumisel.

Harjumaal moodustas Eesti Noorsootöö Keskuse (ENTK) kaks piirkondlikku koostöögruppi, mis hakkasid välja töötama uusi innovaatilisi noorsootööteenuseid. Lääne-Harjumaa hakkas tööle viit omavalitsust kaasav Saue koostöögrupp ning Ida-Harjus seitset omavalitsust kaasav Harju koostöögrupp. Antud tegevusgrupiga liitus ka Haapsalu linn, et hakata üheskoos välja töötama huvihariduse ja huvitegevuse infosüsteemi. Veebruaris alustatakse süsteemi juurutamist ja selle aasta juunis ja augustis tehakse esime-ne vahekokkuvõte.

Urve Sarapik

Noorsootööspetsialist

Tegevussuunda finantseeritakse haridus- ja teadusministri kinnitatud, Eesti Noorsootöö Keskuse elluviidavast ESF kaasrahastatud programmist „Tõrjutusriskis noorte kaasamine ja noorte tööhõivevalmiduse parandamine”.

Haapsalu Vabatahtlike grupeeringu algatus.

Detsember 2019 alustas Haapsalu linnas uus ettevõtmine, kuhu kogutakse ühte punkti Haapsalu noored ning linnas tegutsevad organisatsioonid. Soovime anda noortele võimalusi eneseteostuseks ning vabatahtlikuna ühiskonna tegevustesse. Kaasamine avardeb nende silmaringi ja annavad hea ülevaate erinevatest eluvaldkondadest. Pakume võimalusi Haapsalus korraldavatel sündmustel abiks olla, kui ka vabatahtlikuna panustada sotsiaaltöös. Tegevu-

si tuleb noortele seinast seinast, mis sobib nii 11 aastasele, kui ka nooremeelsele täiskasvanule, mistõttu on grupeeringusse oodatud inimesi igast vanusest. Praegu on vabatahtliku tegevuse huvilisi ligi 35 ning seda vanuses 11-29 eluaastat.

Noored soovivad end ümbritsevale ühiskonnale tagasi anda ning panustada igapäevasele toimimisele.

Ootan kõiki huvilisi liituma, kirjutades meiliaadressile piia.tammeniit@noor.haapsalu.ee

Haapsalu sotsiaalmaja huviringid

HUVIRING	JUHENDAJA	AEG
Võimlemine võimlemine	Larissa Kirs Lehti Schwindt	E 9.30-10.30 11.00-12.00 N 9.30-10.30 11.00-12.00 K 9.00-10.30 R 11.00-12.00
Naiskoor Netty	Maaja Moppel, Tia-Helina Kaukes	E 12.00
Kunstiring	Ülo Telgmaa	R 12.00
Inglise keel	Tiiu Mihelson	N A2 11.00 A1 12.15 B1 13.30
Keraamikaring	Krista Mai Kaljuste	E 12.00 N 14.00
Seenioritantsurühmad	Eha Toomsar	T 9.00 „Susanna“ 11.00 „Margareta“ K 11.00 „Rõõmus ring“ 13.00 „Istumistants“
Lauluklubi	Ülle Meister	E 14.00 üks kord kalendrikuus
Ettelugemine vaegnägijatele	Vilja Raagmaa	E 11.00
Omastehooldajate tugigrupp	sotsiaaltöötaja	kord kalendrikuus kokkuleppel
Meeste hommik	sotsiaaltöötaja	kalendrikuu esimene teisipäev 10.00

Haapsalu Linnavalitsus osaleb projektis „Isikukeskne erihoolekande teenusmodeli rakendamine kohalikes omavalitsustes” tähtajaga kuni 31.12.2021.

Projekt pakub omavalitsustele paindlikke võimalusi, kuidas arendada elanikele vajalikke teenuseid. Psüühilise erivajadusega inimesele ja tema lähedastele osutatakse uues teenusmodelis abi ühe tervikuna. Teenuse iga abivajaja puhul osutatakse just talle vajaminevaid erihoolekande- ja rehabilitatsiooniteenuseid.

Abi andmist korraldab kohalik omavalitsus, kes kaasab oma piirkonna inimeste toetamiseks sobivad teenusepakkujad. Kui sa oskad soovitada kedagi, kes vajaks projektis osalemist, palun pöörduge Haapsalu Linnavalitsuse sotsiaalosakonna poole. Projekti rahastab Euroopa sotsiaalfond „Integreeritud, isikukeskse ja paindliku erihoolekandeteenuste süsteemi piloteerimine” raames.

Krista Levina

Haapsalu linna raamatukogudes pakutavad teenused

Haapsalu raamatukogu laenu- ja lugemissaal (Haapsalu kultuurikeskuses, Posti 3) ja lasteosakond asub F.J.Wiedemanni 11. Teenindussaalid on avatud E - R 10 - 18, L 10 - 15;

Raamatulaenupunkt sotsiaalmajas (Kastani 7) on avatud T 14 - 17 ja R 11-14.

Asuküla raamatukogu (Mägari külas) T,K 10-18, N 10-16, R 9-15, kuu 2. ja 4. laupäev 9-15

Ridala raamatukogu (Kooli 1, Panga külas) E-K 10-18, N 14-19, R 10-14.

Uuemõisa raamatukogu (Ehitajate tee 3, Uuemõisas) K,N 12-20, L 10-15.

Raamatukogust koju laenutamine on tasuta - kõik raamatud ja ajakirjad on koju laenutamiseks, ainult jooksu- ja kuu ajakirjanumbrid ja ajalehed on kohapeal lugemiseks. Koju laenutamiseks on ilukirjandus ja teaberaamatu-

tud eesti, vene jt. keeltes. Lugemissaalis on raamatud käsitöö, muusika, kunst jt. teemadel ning ajakirjad ja ajalehed. Raamatuvarade kataloog asub veebilehel: www.lugeja.ee. Teavikuid saab broneerida ja järjekorda panna raamatukoguhoidja vahendusel või www.lugeja.ee Iseteeninduses, logides sisse ID-kaardiga.

Raamatukogude vaheline laenus - lugeja soovil tellime õpikirjanduse teistest Eesti raamatukogudest. Postikulu ei pea lugejad tasuma, teenus on tasuta.

Koduteenindus on neile lugejatele (alates 18. eluaastast), kes füüsilistel põhjustel ei saa raamatukogu külastada - toome raamatud/ajakirjad koju ja viime ka tagasi, teenus on tasuta.

Pakiautomaadi - teenus: saada-

Täpsem info on leitav raamatukogude veebilehtedelt:

Lääne Maakonna Keskraamatukogu: www.lib.haapsalu.ee
Ridala raamatukogu: <http://ridalaraamatukogu.blogspot.com/ee/>
Asuküla raamatukogu: <http://web.zone.ee/asukylaraamatukogu/index.html>
Facebookis: Haapsalu raamatukogu, Haapsalu lasteraamatukogu, Uuemõisa raamatukogu ja Asuküla raamatukogu.
KOHTUMISENI RAAMATUKOGUS!

me lugeja (alates 18. eluaastast) soovil ja kulul raamatud/ajakirjad pakiautomaati üle Eesti. Teenus on tasuta line ja sõltub Omniva pakiautomaadi teenuse hinnast.

Lasteteenindus: kõigis raamatukogudes on lastekirjanduse kogud ja valik ajakirju ja ajalehti. Lapsed saavad vaadata filme, kuulata audioraamatuid, mängida lauamänge, vaadata telerit jm. Haapsalu laste-

raamatukogus on laupäeviti Jutuhommikud. Kokkuleppel lasteraamatukoguga saab ruume rentida lasteraamatukogu lahtiolekuaegadel.

Raamatukogudes on **tasuta interneti-arvutid**. Tasuline on printimine, skanneerimine ja paljundamine.

Raamatukogus toimuvad **kirjandussündmused** ja ekspositsioonid näituseid.

Haapsalus toimub esmakordselt džässifestival TAFF:fest!

Sel suvel toimub Haapsalu kultuurikeskuse esisel väljakul ja ruumides esimest korda džässifestival TAFF:fest. Põneva programmi Eesti džässikuumimast nimedest on kokku pannud kunstiline juht ja legendaarne saksofonist Raivo Tafenau.

“TAFF:festi idee kasvas välja Tallinnas tegutseva TAFF Clubi ja Haapsalu kultuurikeskuse džässiklubi ühisest heast energiast. Mõlemad klubid on tegutsenud enam-vähem sama kaua ning mõlema eesmär-

giks on pakkuda oma publikule vaid parimat. Õnneliku juhuse läbi juhtuski nüüd nii, et tekkis võimalus koos midagi uut ja suurt ellu kutsuda. Kus siis veel, kui mitte keset suve Eesti ühes ilusamas linnas Haapsalus”, sõnas muusik ja TAFF:festi kunstiline juht Raivo Tafenau. Festivalile ootab ta kõiki muusikasõpru, sest programm saab olema stiiliselt mitmekesine ja kaasahaarav ning nii mõnigi kava sünnib spetsiaalselt festivali jaoks.

Kahe päeva jooksul jõuab publi-

ku ette nii noori kui juba rohkelt tunnustatud tippteigijaid. Samuti leiab kavast koosseise, mida mujal kuulda ei saa. Nendeks on Rap'n Jazz Reketiga, Rock'n Jazz Hendrik Salleringa, ja Charlie Parkeri 100. sünniaastapäeva tähistamiseks valmiv kava Aleksander Paali eestvedamisel. Lavale astuvad veel Anna Kaneelina, Siim Aimla Funk Band, Titoks, Ramuel Tafenau Kvintett ja mitmed teised. Kaasatud on ka Haapsalu oma muusikakollektiive.

Haapsalu kultuurikeskuse di-

rektor Gülnar Murumägi tõdeb, et mõte suvisest džässifestivalist on tema peas keerelnud juba aastaid. Ka Raivo Tafenau on ta ideed edasi-tagasi pörgatanud, kuid nüüd on kõik tingimused õiged, et see teostada: “Eesti on tuntud oma suvise festivalirohkuse poolest. Küll aga tundus, et meil on kuulajatele pakkuda midagi, mida mujal ei ole. Seda ennekõike omapärase koha ja erilise programmi tõttu. Mõnus linnafestival keset suvist ja kaunist Haapsalu!”

Festival toimub Haapsalu kultuurikeskuse eestvedamisel koostöös TAFF Clubi džässiklubiga. Haapsalu kultuurikeskus on oluline kultuuritempel Läänemaal, mis hõlmab linna kultuurielu korraldamist igapäevasest huvitegevusest suurte üle-eestiliste festivalideni.

TAFF:fest toimub 17-18. juulini 2020. aastal Haapsalu kultuurikeskuse esisel välilaval ning ruumides. Vaata programmi Piletilevist ja festivali kodulehelt www.tafffestival.ee

Haapsalu tunnustab

Neljapäeval, 13. veebruaril toimus Haapsalu Kultuurikeskuse rõdusaalis Haapsalu linna ning Eesti Kultuurkapitali Läänemaa ekspertgrupi tunnustamissündmus.

Haapsalu linna poolt said tunnustatud alljärgnevad:

- „Haapsalu aasta lasteaija õpetaja 2019“ - **Jane Möll**
- „Haapsalu aasta õpetaja 2019“ - **Jaana Maripuu**
- „Haapsalu hariduselu edendaja 2019“ - **Triin Treier**
- „Haapsalu kultuuritegija 2019“ - **Julia Prokoptšuk**
- „Haapsalu kultuurielu edendaja 2019“ - **Mariliis Olenko**
- „Haapsalu säravaim kultuurisündmus 2019“ - **SA Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid: Haapsalu linnuse muuseumi uuenemine**

Lisaks otsustas komisjon anda välja 2 eripreemiat:

- Eripreemia „Haapsalu linna kultuurisündmus 2019“ eripreemia „Läänemaa Toidunädal“, korraldaja **Kodukant Läänemaa MTÜ**
- Eripreemia „Tastajõud“: **Remo Sirila**
- 2019. aasta parimate sportlike saavutuste eest: **Sten Priinits** ja treenerid **Helen Nelis-Naukas, Peeter Nelis**. Parim tulemus: Euroopa meistrivõistluste 4. koht.
- Avamere purjetamise Euroopa meistrivõistlused väiksemate jahtide C klassis saavutas I koha jaht **Matilda 4**. **Meeskonnaliikmed: Arne Veske, Koit Pauts, Joonas Kiisler.**
- „Haapsalu aasta noor 2019“ - **Annabel Triebstock**
- „Haapsalu noorsootöö tegija 2019“ - **Madli Uuemäe**
- „Haapsalu noortesõbralik tegu 2019“ - **Haapsalu Noorte Huvikeskuse sünnipäevakontserti lavastus „Kokkusaamine“**
- „Haapsalu aasta sotsiaaltöö tegija 2019“ - **Sirli Olgo**
- „Haapsalu aasta sotsiaalvaldkonna edendaja 2019“ - **Haapsalu Linna Pensionäride Ühendus MTÜ**
- „Haapsalu aasta ehitis 2019“ - **üksikelamu Piiu kinnistul, Mäekülas**. Omanik Indrek Orro, arhitektid Rait Kallus ja Andrus Kilumets Arhitektuuribüroost Foon.

SA Läänemaa Muuseumid
Anton Pärn

Jaana Maripuu

Julia Prokoptšuk

Mariliis Olenko

Madli Uuemäe

Sirli Olgo

Jane Möll

Matilda 4 meeskonnaliige
Koit Pauts

Triin Treier

Haapsalu Linna Pensionäride
Ühendus MTÜ

Annabel Triebstock

Kodukant Läänemaa
Kaja Karlson

Pooleliolevad arendusprojektid

Muusikakooli klassid helikindlaks

Käesoleval suvel rekonstrueeritakse Haapsalu Kastani tn 7 hoones paiknevad C. Kreegi nimelise Haapsalu Muusikakooli siseruumid. Rekonstrueerimisprojekti järgi lammutatakse muusikakooli klassides ülearused vaheseinad, mille järgselt muutuvad klassiruumid avaramaks.

Klassiruumid saavad helikindlad seinad ja ukse, uued valgustid ning lokaalsed ventilatsioonüsteemid. Siseviimistlustööd teostatakse nii klassiruumides kui ka koridorides. Ehitustööd toimuvad prognoositult juunist augustini 2020. Maakonna arengustrateegia elluviimise toetusmeetmest (MATA) toetatakse ümberehitustöid 96 715 euro ulatuses.

Matsalu merelepääsude puhastamine

Keskonnainvesteeringute Keskus (KIK) rahastas 2019. aastal ligi 50 427,02 euroga Haapsalu Linnavalitsuse taotlust Matsalu laheäärsete väikesadamate setetest puhastamiseks. Projekti kogumaksumus koos käibemaksuga on 63 945 eurot, sh Ha-

apsalu linna omaosalus 13517,98 eurot. Sadamate akvatooriumite ja merelepääsude setetest puhastamine toimub Puise ja Kiideva sadamates ning Haeska lautrikohas. Töid teostab Lee-du ettevõtte UAB EkoStoma ja töid teostatakse veebruarist oktoobrini 2020. Süvendustöid ei teostata 01. aprillil kuni 15. juulil, et vältida lindude häirimist nende paljunemisperioodil ning kalade häirimist nende kudeajal.

Veeohutuse tagamine

2020. kevadel paigaldatakse Haapsalu linna randadesse ja supluskohtadesse 10 uut veeohutusstendi. Veeohutusstende paigaldatak-

se Ridala Pritsumeeste Selts MTÜ eestvedamisel, kes said 2019. a. Maakondliku turvalisuse toetusmeetmest selleks tegevuseks 3500 eurot. Projekti kogumaksumus on 5695,50 eurot, millest puudujääva osaga toetatakse Ridala Pritsumeeste Seltsi linnaeelarvest.

Veeohutusstendid paigaldatakse Vasikaholmi ja Paralepa randadesse, Väikese viigi supluskohta ja talisuplejate supluskohta Holmil ning maapiirkonnas Rohuküla, Pulpää, Pusku, Puise, Valgevälja ja Haeska supluskohtadesse.

Helen Rammu

Aselinnapea

Hajaasustuse programm Haapsalu linnas aastal 2020

Programmi eesmärk on tagada hajaasustusega maapiirkondades elavatele peredele head elutingimused, et seeläbi aidata kaasa elanike arvu püsimisele neis piirkondades.

Eesmärgi saavutamiseks toetatakse programmi majapidamistele hoonete väliste veevarustus- ja kanalisatsioonüsteemide, juurdepääsuteede ning autonoomsete elektrisüsteemidega seotud tegevusi.

Toetuse saajate sihtgrupp on hajaasustusega maapiirkonnas elavad füüsilised isikud.

Hajaasustuse piirkonna hulka ei kuulu linnas asustusüksusena (Haapsalu linn) ja alevi (Paralepa alevik ja Uuemõisa alevik) ning rohkem kui 50 elanikuga kompaktses asustusega alad. Samuti ei saa toetust taotleda veevarustusüsteemide valdkonna puhul piirkonnas, kus on toimiv ühisveevärk või ala on määratud ühisveevärgiga kaetavaks alaks ning kanalisatsioonüsteemide valdkonna puhul piirkonnas, kus on toimiv ühiskanaliseerimine või ala on määratud reoveekogumisalaks.

Hajaasustuse programmi 2020. aasta taotlusvoor on avatud 17. veebruar - 17. aprill.

Programmi tingimustega saab tutvuda riigihalduse ministri 22.02.2018 määruses nr 14 „Hajaasustuse programm“.

Programmi tingimused (s.h)

- Taotleja alaline elukoht on taotluse esitamise aasta 1. jaanuarist 2020 hajaasustusega maapiirkonnas asuv majapidamine.
- Taotleja elukoht on rahvastikuregistri andmete kohaselt katkematult taotluse esitamise aasta 1. jaanuarist majapidamine, millele projektiga toetust taotletakse.
- Taotlejal ei tohi olla riiklike maksude osas maksuvõlga, välja arvatud juhul, kui see on ajatatud.
- Projektil võib olla ka kaastaotleja(id). Kaastaotlejale kehtivad samad tingimused, mis taotlejalegi.
- Taotluse esitamise päeval peab eelmise toetuse kasutamise aruanne olema kohaliku omavalitsuse poolt kinnitatud.
- Projekti ajalise kestuse arvestus algab toetuslepingu sõlmimisest ning projekti elluviimine peab olema lõppenud 31. oktoobriks 2021.
- Ühele majapidamisele on maksimaalne toetus kuni 6500 eurot. Programmist eraldatud toetuseks loetakse ka viiel eelneval kalendriaastal programmist saadud toetuse summat. Iga

valdkonna (joogivesi, kanalisatsioon, juurdepääsuteed ja autonoomne elektrisüsteem) jaoks võib programmist toetust saada üks kord kuue kalendriaasta jooksul.

Toetatavad tegevused

- Majapidamises joogivee kättesaadavuse tagamine.
- Elamu heitvee nõuetekohase kanaliseerimist tagava süsteemi rajamine.
- Aastaringelt ligipääsetava juurdepääsutee rajamine.
- Leibkonna vajadustele vastava autonoomse elektrisüsteemi rajamine (tingimusel, et majapidamine ei ole liitunud elektrivõrguga).

Toetus ja omafinantseering

- Meedet rahastatakse riigi ja kohaliku omavalitsuse eelarvest. Toetus moodustab kuni 67% abikõlblikest kuludest.
- Taotleja ja kaastaotleja(te) oma- ja kaasfinantseering peavad kokku moodustama vähemalt 33% projekti abikõlblikest kuludest.

Hindamine

Haapsalu Linnavalitsuse poolt moodustatud komisjon (28.03.2018 korraldus nr 253) hindab vastavaks tunnistatud taotlusi Riigi Tugiteenuste Keskuse poolt koostatud hindamisjuhendi alusel, võttes arvesse järgmisi kriteeriume:

- investeeringu vajalikkus ning tegevuste ja kulude põhjendatus;
- kuni 18-aastaste (k.a) majapidamises elavate isikute arv ning kohaliku omavalitsuse poolt;
- eelistatud sihtrühmadesse kuuluvate majapidamises elavate isikute arv;
- taotletava toetuse suurus kasusaaja kohta;
- leibkonna jaoks laheneva kitsaskoha olulisus.

Taotlus esitatakse Haapsalu Linnavalitsusele allkirjastatuna paberil või digitaalselt.

Taotlemiseks vajalikud dokumendid on leitavad Riigi Tugiteenuste Keskuse veebilehel <https://www.rtk.ee/toetused/toetuste-rakendamine/elukeskkond/hajaasustuse-programm>.

2018. aastal määrati toetus 15 majapidamisele ja eelmisel aastal 14-le majapidamisele.

Kontaktid:

Marju Kohtring

Haapsalu Linnavalitsus

Maa- ja planeerimisosakond

+372 47 25322

Marju.Kohtring@haapsalulv.ee

Kust leida abi, kui lapsel on raskusi õppimise, käitumise või suhetega lasteaias või koolis?

Alates eelmisest aastast töötavad kõik linna haridusvaldkonna tugispetsialistid - psühholoogid, logopeedid, erija sotsiaalpedagoogid Haapsalu Hariduse Tugiteenuste Keskuses. Samas töötab Haapsalus jätkuvalt ka Rajaleidja keskus.

Mis nende kahe keskuse erinevus on? Kuhu siis ikkagi pöörduda, kui lapsel on tekkinud koolis või lasteaias probleemid? Järgnev spikker selgitab.

Esmast nõu annab õpetaja

Kui lapsel või lapsega on mure, mida isekeskis pole õnnestunud lahendada, siis pöördu kõigepealt oma lapse õpetaja poole. Räägi, mida oled kodus märganud ja mida laps on rääkinud. Küsi, kuidas on olukord lasteaias või koolis - kas õpetajad on midagi sarnast märganud? Arutage ühiselt, kuidas saaksite last nii kodus kui ka lasteaias või koolis toetada.

Peret ja õpetajat toetavad lahendused leidmisel tugispetsialistid

Kui olete jõudnud järeldusele, et laps vajab professionaalset abi, siis võiks esmalt pöörduda oma lasteaia või kooli tugispetsialisti poole. Haridussüsteemis nimetatakse tugispetsialistideks logopeede, psühholooge, eri- ja sotsiaalpedagooge, kes toetavad laste toimetulekut haridusteel.

- Sotsiaalpedagoog aitab sotsiaalsete probleemide korral - näiteks kiusamise või käitumismure puhul, kui laps ei taha koolis käia, kui suhted eakaaslaste, vanemate või õpetajatega on sassis, kui laps vajab abi erivajaduse või terviseprobleemiga toimetulekul.
- Eripedagoog toetab lapse arengut, aitab leida sobivaid ja jõukohaseid õppemeetodeid, -materjale ja -keskkonda.
- Psühholoog hindab lapse vaimset võimekust, arengut ja heaolu ning aitab suhte- ja meeleoluprobleemide (näiteks ärevuse, kurvameelsuse, tundetuse), hirmude ja elumuutustega toimetulekul.
- Logopeed toetab lapse suulise ja kirjaliku kõne arengut.

Neid teenuseid peab lapsele tasuta pakkuma kohalik omavalitsus ehk linna- või vallavalitsus. Haapsalu linnas ongi selleks loodud Haapsalu Hariduse Tugiteenuste Keskus (HHTK). Keskuses töötab kok-

ku 17 tugispetsialisti, kes tegelevad lastega kõigis linna lasteaedades ja koolides. Suur osa nende tööst on ka lapse ümber olevate täiskasvanute- vanemate, õpetajate, tugisi-kute jne. nõustamine. Igas koolis ja lasteaias on oma tugispetsialist või mitu, kes just seal töötab. Nende poole saabki alati pöörduda, kui laps, pere või õpetaja tunnevad, et vajavad probleemi lahendamisel abi. Lisaks on võimalus pöörduda ka keskusesse, kus tugispetsialistidel on ka vastuvõtuajad.

Edasist nõu pakub Rajaleidja võrgustik

Kui vanemad, kool või lastead, linnavalitsus vajavad edasisi nõuandeid või erapooletut hinnangut, kuidas lapse toetamiseks tegutseda, saab järgmiseks pöörduda riikliku õppenõustamise süsteemi, Rajaleidja võrgustiku poole. See tähendab, et Rajaleidjasse peaksid jõudma keerukamad juhtumid, mille puhul on osapooltel tekkinud erimeelsused või mida ei ole õnnestunud kooli-lasteaia siseselt lahendada.

Rajaleidjas töötavad samuti logopeed, psühholoog, eri- ja sotsiaalpedagoog, kuid nemad ei tegele laste otsese järjepideva toetamisega. Näiteks: Rajaleidja logopeed ei tee lapsega igapäevaselt kõneoskust arendavaid harjutusi, Rajaleidja psühholoog ei ole psühhoterapeut või nõustaja, kellega laps järjepidevalt kord nädalas kohtub. Rajaleidja õppenõustaja kohtub lapsega, selgitab välja probleemi olemuse ja annab last ümbritsevatele täiskasvanutele nõu, kuidas lapse arengut toetada, tema õpet ja kasvatust korraldada.

Vahel selgub nõustamise käigus, et lapsele sobiva haridustee korraldamiseks on vaja ametlikku otsust ehk haldusakti (näiteks: lasteaias sobitus- või erirühma määramiseks, koolimineku edasilükkamiseks, koolis lihtsustatud õppekava rakendamiseks). Sellise põhjalikult kaalutletud otsuse teeb kolmest Rajaleidja tugispetsialistist koosnev kooliväline nõustamismeeskond. Vajadusel kaasatakse otsustamisse ka teisi spetsialiste (näiteks eriarst, sotsiaaltöötaja).

Lapsevanemale on Rajaleidja otsused soovituslikud, aga haridusasutusele ja omavalitsusele kohustuslikud. Näiteks: kui Rajaleidja kooliväline nõustamismeeskond on soovitanud lapsele eriklassi, siis lapsevanema soovi korral omavalitsuse selle võimaluse mõnes kodulähedases koolis ka tagab.

Kiiret ja konfidentsiaalset tasu-

ta nõu lapse suhtlemist, käitumist ja haridusteed puudutavates küsimustes pakub Rajaleidja e-nõustaja, kellega saab suhelda tööpäeviti kell 10-14 Rajaleidja koduleheküljel all paremas nurgas avanevas vestlusaknas.

Arst tegeleb tervise-, mitte haridusprobleemidega

Tihtilugu soovitatakse vanematele, kelle lapsel on koolis või lasteaias probleemid tekkinud, et minge psühhiaatri juurde. Arsti poole võib iga inimene pöörduda, kui tal on probleeme tervisega, kuid haridusprobleemide (koolis ja lasteaias õppimise, käitumise või suhtlemisega seotud probleemide) lahendamiseks esimese asjana arsti poole pöörduda vaja ei ole.

Selleks, et Rajaleidjasse nõustamisele tulla või koolivälisele nõustamismeeskonnale taotlus esitada, ei ole vaja arstitõendit või psühhiaatri hinnangut. Kui Rajaleidja koolivälisel nõustamismeeskonnal on otsuse tegemiseks vaja kaasata arst, siis selgub see alles nõustamise käigus. Kui tundub, et lapse vaimne tervis või võimekus vajab haridussoovituste andmiseks meditsiinilist uurimist, kaasab Rajaleidja ise psühhiaatri.

Kui lapsel on lisaks hariduslikele erivajadusele (õpi-, käitumis- ja suhtlusraskused) ka terviseprobleem, siis on esmaseks kontaktisikuks perearst, kes aitab otsustada, kas ja millise eriarsti abi on lapsel vaja, et määrata diagnoos ja ravi, taotleda puuet jms.

Lapse huvide eest seisab ka lastekaitse

Kui tunned, et last ümbritsevad täiskasvanud (näiteks vanemad omavahel, vanem ja kool omavahel) vajavad omavahelises suhtluses abi, siis pöördu julgelt linnavalitsuse lastekaitsetöötaja poole. Lastekaitsetöötaja toetab peresid rasketel aegadel, aitab vanematel erinevate organisatsioonide ja spetsialistidega suhtlust koordineerida ning teha otsuseid lapse huvidest ja vajadustest lähtuvalt.

Kontaktid:

HHTK kontakt: Jaama 17, Haapsalu. Telefon 5151367, e-post: tugiteenused@haapsalu.ee

RLK kontakt: Jaama 17, Haapsalu. Info ja vastuvõtuaegade broneerimine telefonil 735 0700, e-post: rajaleidja@rajaleidja.ee

Haapsalu linna lastekaitse kontakt: Külli Sööt, lastekaitse spetsialist, e-post: kylli.soot@haapsalulv.ee, telefon 472 5337.